

ข่าวสารด้านการเกษตรสหภาพยุโรป

สถานการณ์ | กฎระเบียบ | แนวโน้มในตลาดอาหารและสินค้าเกษตรยุโรป

สหภาพยุโรปพบอาหารและสินค้าเกษตรจากไทยที่มีปัญหา 82 รายการในปี 2560

จากรายงานแจ้งเตือนภัยด้านความปลอดภัยอาหารและอาหารสัตว์หรือ Rapid Alert of Food and Feed System (RASFF) ของสหภาพยุโรปปี 2560 พบอาหารและสินค้าเกษตรจากประเทศต่าง ๆ ที่มีปัญหารวมทั้งหมด 3,799 รายการ เพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมา (ปี 2559 พบ 2,954 รายการ) ประเทศที่ถูกตรวจพบสินค้ามีปัญหามากที่สุด คือ บราซิล (376 รายการ) ตุรกี (316 รายการ) และจีน (298 รายการ) **สำหรับประเทศไทย ถูกตรวจพบอาหารและสินค้าเกษตรที่มีปัญหารวม 82 รายการหรือมากเป็นอันดับที่ 13** โดยมีจำนวนลดลงเทียบกับปีก่อนหน้า (ปี 2559 รวม 85 รายการ) การแจ้งเตือนภัย แบ่งออกเป็น 3 ลักษณะ ได้แก่

- (1) การแจ้งเตือน (Alert Notifications) เป็นการแจ้งเตือนเมื่อพบสินค้าอาหาร และอาหารสัตว์ที่มีความเสี่ยงสูงต่อความปลอดภัยของมนุษย์และสัตว์ ซึ่งสินค้านั้นเข้าสู่ตลาดแล้ว และประเทศสมาชิกได้ดำเนินการมาตรการใดมาตรการหนึ่งต่อสินค้านั้นแล้ว เช่น การถอน หรือ เรียกคืนสินค้าจากตลาด พบสินค้าจากไทย 11 รายการ
- (2) การแจ้งข้อมูล (Information Notifications) เป็นการแจ้งเตือนเมื่อพบสินค้าอาหาร และอาหารสัตว์ที่มีความเสี่ยงสูงต่อความปลอดภัยของมนุษย์และสัตว์ โดยสินค้านั้นยังไม่เข้าสู่ตลาด หรือหมดไปจากตลาดของประเทศสมาชิกอื่น ๆ แล้ว ประเทศสมาชิกอื่น ๆ จึงไม่จำเป็นต้องดำเนินการมาตรการเร่งด่วนต่อสินค้านั้นแล้ว พบสินค้าจากไทย 23 รายการ
- (3) การควบคุม ณ ด่านนำเข้า (Border Rejection) เป็นการแจ้งข้อมูลตรวจพบอาหาร และอาหารสัตว์ไม่ได้มาตรฐานตั้งแต่สินค้านั้นอยู่ที่ย่านนำเข้า โดยยังไม่มีกรวางจำหน่ายสินค้านั้นในตลาด และประเทศสมาชิกได้ดำเนินการมาตรการปฏิเสธการนำเข้า ณ ด่านนำเข้าแล้ว พบสินค้าจากไทย 48 รายการ

ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปที่แจ้งพบสินค้าไทยที่มีปัญหามากที่สุด ได้แก่ **สหราชอาณาจักร** (26 รายการ) **ฟินแลนด์** (11 รายการ) **เยอรมนี** (9 รายการ) **เดนมาร์ก** (6 รายการ) และ **เนเธอร์แลนด์** (5 รายการ) ตามลำดับ

สหภาพยุโรปเป็นตลาดส่งออกอาหารและสินค้าเกษตรที่สำคัญของไทย หรือคิดเป็นสัดส่วนราวร้อยละ 9 เทียบกับมูลค่าที่ไทยส่งออกไปทั่วโลก สินค้ารายสำคัญ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ปีก ทุ่นกระป๋อง อาหารสัตว์เลี้ยง ข้าว สับปะรดกระป๋อง เป็นต้น

ปี 2560 เป็นปีที่สหภาพยุโรปพบปัญหาเชื้อ Salmonella เพิ่มขึ้นมาก (793 รายการ) ส่วนใหญ่พบในผลิตภัณฑ์จากสัตว์ปีกที่นำเข้าจากบราซิล ซึ่งเป็นแหล่งนำเข้าที่สำคัญที่สุด ส่งผลให้ประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปเฝ้าระวังปัญหาจากเชื้อจุลินทรีย์ และตรวจสอบคุณภาพอาหารในกลุ่มเนื้อสัตว์อย่างเข้มงวดมากขึ้น ดังนั้น ไทยในฐานะผู้ส่งออกผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ปีกไปสหภาพยุโรปมาก (รองจากบราซิล) จึงจำเป็นต้องระมัดระวังปัญหาดังกล่าวยิ่งขึ้น เพื่อไม่ให้ส่งผลกระทบต่อ การส่งออกของไทยในอนาคต

อาหารและสินค้าเกษตรไทยที่ถูกทางสหภาพยุโรปตรวจพบ
ปัญหาตลอดทั้งปี 2560 แบ่งออกเป็นประเภทต่างๆ ดังนี้

ประเภทสินค้า	รายการ
เนื้อสัตว์ปีก และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ปีก	39
ผัก ผลไม้ ถั่ว เครื่องเทศ และสมุนไพร	29
ปลา ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ปลาหมึก	6
ผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปต่าง ๆ (เช่น ผลิตภัณฑ์เบเกอรี่ ซอส เครื่องปรุงรสนมหวาน และอาหารอื่น ๆ)	7
วัสดุที่ใช้สัมผัสอาหาร	1
รวมทั้งหมด	82

เนื้อสัตว์ปีก และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ปีก ถูกตรวจพบปัญหารวม 39 รายการ ส่วนใหญ่เป็นปัญหาจากเชื้อ Salmonella (30 รายการ) ปัญหาจากการควบคุมมาตรฐานด้านสุขอนามัย (7 รายการ) ปัญหาสารตกค้างจากยารักษาโรคสัตว์เกินกว่าค่า MRL ที่กำหนดไว้ และสารปรุงแต่งอาหารที่ไม่ได้รับอนุญาต (2 รายการ)

ผัก และผลไม้ ถั่ว เครื่องเทศ และสมุนไพร ถูกตรวจพบปัญหารวม 29 รายการ แบ่งเป็น ปัญหาจากเชื้อ Salmonella (8 รายการ) ปัญหาสารตกค้างจากสารปราบศัตรูพืช (7 รายการ) สารปรุงแต่งอาหารหรือสารสีที่ไม่ได้รับอนุญาต/มีปริมาณสูง (6 รายการ) การปนเปื้อนจากสารเคมี (3 รายการ) เชื้อ Escherichia coli (2 รายการ) ปัญหาจากการควบคุมมาตรฐานด้านสุขอนามัย อาหารเน่าเสีย และสารตกค้างจำพวกสารพิษจากเชื้อรา aflatoxins (3 รายการ)

ปลา ผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ปลาหมึก ถูกตรวจพบปัญหารวม 6 รายการ แบ่งเป็น ปัญหาสารตกค้างจากยารักษาโรคสัตว์ต้องห้าม nitrofurans (2 รายการ) บรรจุภัณฑ์ชำรุดเสียหาย (2 รายการ) ปัญหาสารตกค้างจากสารโลหะหนัก และจากสาร histamine (2 รายการ)

ผลิตภัณฑ์อาหารแปรรูปต่าง ๆ ถูกตรวจพบปัญหารวม 7 รายการ แบ่งเป็น ปัญหาสารตกค้างจากสารปรุงแต่งอาหารหรือสารสีที่ไม่ได้รับอนุญาต (4 รายการ) และส่วนประกอบในอาหารที่ไม่ได้แจ้งไว้ (3 รายการ)

วัสดุที่ใช้สัมผัสอาหาร เป็นปัญหาการปนเปื้อนสาร melamine จากแก้วพลาสติก (1 รายการ)

ปัญหาที่ไทยควรระวังมากขึ้นในการส่งออกปศุสัตว์ยุโรป

1) เชื้อ Salmonella ในผลิตภัณฑ์จากเนื้อสัตว์ปีก

ไทยส่งออกไก่แปรรูปไปสหภาพยุโรปมากกว่าปีละ 160,000 ตัน และไก่สดแช่เย็นแช่แข็งอีกปีละมากกว่า 90,000 ตัน ในปี 2560 สหภาพยุโรปพบปัญหาจากเชื้อ Salmonella ในผลิตภัณฑ์เนื้อไก่จากประเทศไทยรวม 30 รายการ (เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ซึ่งมีจำนวนรวม 22 รายการ) แม้ว่าปัญหามีจำนวนเพิ่มขึ้น แต่หากเทียบกับคู่แข่งแล้วถือว่าปัญหาของไทยไม่รุนแรง เพราะบราซิลถูกสหภาพยุโรปตรวจพบปัญหาเชื้อ Salmonella ในผลิตภัณฑ์จากสัตว์ปีกมากถึง 323 รายการในปี 2560 (เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ซึ่งมีจำนวนเพียง 19 รายการ) โดยมีสาเหตุจากข่าวเรื่องบราซิลส่งออกเนื้อสัตว์เสื่อมคุณภาพที่ถูกเผยแพร่ออกมาเมื่อเดือนมีนาคม 2560 ทำให้สหภาพยุโรปยกระดับการตรวจสอบเนื้อสัตว์นำเข้าจากบราซิลอย่างเข้มงวดมากขึ้น

2) เชื้อ Salmonella ในผัก ผลไม้ เครื่องเทศ และสมุนไพร

สหภาพยุโรปพบเชื้อ Salmonella ในผัก ผลไม้ เครื่องเทศ และสมุนไพรจากไทยรวม 8 รายการในปี 2560 (เพิ่มขึ้นจากปี 2559 ซึ่งมีจำนวนรวม 3 รายการ) โดยรายการที่มีปัญหา เช่น ใบเตย ใบสะเดา อะคาเซีย ผักบุ้ง และโหระพา เป็นต้น

3) สารปราบศัตรูพืชในผัก ผลไม้ เครื่องเทศ และสมุนไพร

สหภาพยุโรปแจ้งพบสารตกค้างจากสารปราบศัตรูพืชในผัก ผลไม้ เครื่องเทศ และสมุนไพรจากไทยรวม 7 รายการ (ลดลงจากปี 2559 ซึ่งมีจำนวนรวม 14 รายการ) โดยรายการที่มีปัญหา เช่น ผักชี พริก แก้วมังกร ลองกอง กระเจี๊ยบเขียว ผักกาดทอง และใบกุยช่าย เป็นต้น

นอกจากนี้ ในที่ผ่านมาสหภาพยุโรปแจ้งพบไก่หมักโยเกิร์ตจากไทยซึ่งส่งจากโรงงานที่ไม่มีรายชื่อเป็นผู้ส่งออกนมหรือผลิตภัณฑ์นมมายังตลาดสหภาพยุโรป (5 รายการ) แต่ไทยได้ดำเนินการแก้ไขปัญหาดังกล่าวและไม่พบปัญหานี้อีก ส่วนผลิตภัณฑ์สัตว์น้ำ ไทยต้องระวังปัญหาสารตกค้างจากยาปฏิชีวนะต้องห้าม (nitrofurans) โดยเฉพาะในปลาตุ๋น

